

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

The Development of Collaborative Skills using the Cooperative Learning Techniques of
the Prathomsuksa 5 Students

ลักขณ์พิจิตร วิชัยวงศ์* ปาริชาติ ประเสริฐสังข์** และ แสงจันทร์ กะลาม***

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด**

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด***

Lakpijit Wichaiwong* Parichat Prasertsang** and Saengchan Kalam***

Graduate Student of Master Degree Program in Curriculum and Instruction,

Roi Et Rajabhat University*

Associate Professor Dr., Program in Education Curriculum and Instruction, Faculty of Education,

Roi Et Rajabhat University**

Associate Professor Dr., Program in Elementary Education Faculty of Education,

Roi Et Rajabhat University***

Corresponding author E-mail: lakpijitking10@hotmail.com

(Received: July 30, 2021; Revised: September 20, 2021; Accepted: November 3, 2021)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยกลุ่มเป้าหมายได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหมูน อำเภอเชียงขวัญ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่เรียนในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 27 คน ซึ่งมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ตามเกณฑ์ในวงจรที่ 1 จำนวน 5 คนและผ่านเกณฑ์จำนวน 22 คน ในวงจรที่ 2 นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ในวงจรที่ 1 จำนวน 5 คน ได้ทำการทดสอบในวงจรที่ 2 ผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ทั้งหมดในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนและแบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัยพบว่า 1) วงจรปฏิบัติการที่ 1 ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังตัดวงจรรอบที่หนึ่งซึ่งจากการทดสอบพบว่านักเรียนจำนวน 22 คน คิดเป็น ร้อยละ 70.24 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 และนักเรียน 5 คนไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 คิดเป็นร้อยละ 30.76 และ 2) วงจรปฏิบัติการที่ 2 ผู้วิจัยได้ทำการสอบวัดผลสัมฤทธิ์พบว่านักเรียนทุกคนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 คิดเป็นร้อยละ 100

คำสำคัญ: การพัฒนาผลสัมฤทธิ์, การทำงานร่วมกัน, เทคนิคเรียนรู้แบบร่วมมือ

Abstract

The objective of this study was to enhance Pratomsuksa 5 students' learning by using Cooperative Learning with the condition that academic achievement should not be less than 70 percent of the total scores and 70 percent of the students should reach the determined criterion. The target group of this study was 27 students in Pratomsuksa 5 at Ban MuMon School by using purposive sampling, semester 2 in the academic year 2020. The research design was an action research. The research instrument consisted of 8 lesson plans, group of student's behavior observation form and academic achievement on Social Studies test. The statistics employed to analyzed the collected data were Percentage (%), Mean or Average ($\bar{X}$), Standard Deviation (S.D).

The results revealed that: 1) In the first cycle, there was 22 students who passed the goal's criteria at 70.24 percent and 5 students who could not meet the criteria at 30.76 percent with Standard Deviation (S.D) was of 2.87 and 2) In the second cycle, it was found that all the students passed the criteria at 100 percent with Standard Deviation (S.D) of 2.39.

Keywords: Development Success, Collaboration, Cooperative Learning

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสังคมปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสังคมไปอย่างรวดเร็วและซับซ้อน การที่คนในสังคมยุคปัจจุบันจะสามารถดำเนินชีวิตอยู่อย่างมีความสุขจะต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพในทุกด้านทักษะทางสังคมจึงมีความสำคัญต่อตัวเราและคนรอบข้าง นอกจากนี้ทักษะทางสังคมยังมีความจำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยการจัดการศึกษาได้มุ่งเน้นทักษะเพื่อดำเนินชีวิตในสังคมยุคสมัยใหม่ ซึ่งประกอบด้วย ทักษะด้านสารสนเทศ ทักษะด้านการเรียนรู้วัฒนธรรมและที่สำคัญที่สุดคือทักษะชีวิตและอาชีพ ซึ่งจะช่วยพัฒนาให้มีความยืดหยุ่นและปรับตัว มีทักษะทางสังคม มีภาวะผู้นำ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น ซึ่งการเรียนรู้ยุคสมัยใหม่ต้องเรียนให้เกิดทักษะเพื่อการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 อีกทั้งในพุทธศักราช 2558 ประเทศไทยมีการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน ซึ่งประกอบด้วย 10 ประเทศ ที่มีภาษา เชื้อชาติ วิถีชีวิต ประเพณีวัฒนธรรม รวมทั้งการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศ ที่มีความแตกต่างกันออกไป การปรับตัวของมนุษย์ย่อมมีความสำคัญมากขึ้นในการดำเนินชีวิตในสังคมการพัฒนาทักษะทางสังคมของวัยเด็กตอนกลางหรือเด็กวัยเรียน ซึ่งเป็นวัยที่ต้องเรียนรู้สิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ อยู่เสมอ เป็นวัยแห่งการเรียนรู้ทักษะทางสังคมต่างๆเพื่อปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์เพื่อนที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขนอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจตนเองและผู้อื่น ทักษะทางสังคมจึงจะเป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์เราเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติและสังคมโลก (อธยา เมิตไธสง และเพชรรัตน์ จงนิมิตสถาพร, 2557)

จากผลการสอบปลายภาคของชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในภาคเรียนที่ 1 โรงเรียนบ้านหมูนัน ปีการศึกษา 2563 ในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนมีคะแนนที่ต่ำกว่าเกณฑ์ซึ่งควรเร่งพัฒนาให้มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงขึ้น และจากผู้วิจัยได้สังเกตการณ์ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน พบว่านักเรียนขาดทักษะการทำงานร่วมกันส่วนมากจะเป็นนักเรียนที่มีอายุอยู่ระหว่าง 8-11 ปี ที่ขาดทักษะการทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นเนื้อหาในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเรื่อง เรื่อง การผลิตสินค้าและการบริการ การเรียนการสอนก็ยังคงเป็นการสอนแบบบรรยายด้วยปัญหาที่ได้กล่าวมา ผู้วิจัยจึงต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้แบบกลุ่ม การทำงานเป็นทีม การพึ่งพาอาศัยกันโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมเรียนรู้ (Cooperative and Collaborative Learning) มีลักษณะเป็นการจัดการเรียนรู้ที่แบ่งผู้เรียนออกเป็น

กลุ่มเล็กๆ สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนมีความสามารถแตกต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความสนุกสนานในการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือเรียนรู้ทำให้การเรียนรู้ไม่น่าเบื่อ นักเรียนมีความรับผิดชอบทั้งในส่วนตนและส่วนรวม การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคร่วมมือเรียนรู้เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้กระบวนการกลุ่มให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกันเพื่อผลประโยชน์และเกิดความสำเร็จร่วมกันของกลุ่ม ซึ่งการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคร่วมมือเรียนรู้ไม่ใช่เป็นเพียงจัดให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม ผู้สอนทำหน้าที่สรุปความรู้ด้วยตนเองเท่านั้น แต่ผู้สอนต้องพยายามใช้ กลยุทธ์วิธีทำให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการประมวลความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ จัดระบบความรู้สรุปเป็นองค์ความรู้ด้วยตนเอง ดังนั้น การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคร่วมมือเรียนรู้ผู้สอนจะต้องเลือกเทคนิคการจัดการเรียนที่เหมาะสมกับผู้เรียน และผู้เรียนจะต้องมีความพร้อมที่จะร่วมกันทำกิจกรรมรับผิดชอบงานของกลุ่มร่วมกัน โดยที่กลุ่มจะประสบความสำเร็จได้ เมื่อสมาชิกทุกคนได้เรียนรู้บรรลุตามจุดหมายเดียวกัน นั่นคือการเรียนรู้เป็นกลุ่มหรือเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนประยุกต์ไปใช้กับการเรียนการสอนในรายวิชาอื่น ๆ ต่อไป (ไสว พักขาว, 2542, น. 193)

จากที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาในข้างต้น ผู้วิจัยสนใจทำการศึกษาในประเด็นหัวข้อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือเรียนรู้ (Cooperative and Collaborative Learning) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน ได้ร่วมกันทำงานเป็นกลุ่มด้วยความตั้งใจ รับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ในกลุ่มของตน ทำให้งานของกลุ่มดำเนินไปสู่เป้าหมายของงานได้ ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นที่ 2 ขั้นการสอน ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปและประเมินผล ตลอดจนการทำงานผู้สอนจะให้นักเรียนออกมาสรุปและอภิปรายในหัวข้อที่เรียน ผู้สอนจะต้องพยายามใช้กลยุทธ์วิธีให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการประมวลสิ่งที่มาจากการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ได้ซึ่งผลจากการวิจัยและนำมาเป็นแนวทางการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และเครื่องมือที่ใช้พร้อมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ที่จะส่งผลต่อทักษะการทำงานร่วมกัน และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือเรียนรู้ (Cooperative and Collaborative Learning)

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 กลุ่มเป้าหมาย

3.1.1 กลุ่มเป้าหมายได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหมูนัน อำเภอยางชุมน้อย จังหวัด ร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 27 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง การผลิตสินค้าและการบริการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 2 รูปแบบ ได้แก่

3.2.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคร่วมมือเรียนรู้ เรื่อง การผลิตสินค้าและการบริการ ตามวงจรปฏิบัติการที่ 1 จำนวน 4 แผน รวมเวลา 4 ชั่วโมง

3.2.1.2 แผนการจัดการเรียนรู้โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคร่วมมือเรียนรู้ เรื่อง การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น และบริการของผู้บริโภค ตามวงจรปฏิบัติการที่ 2 จำนวน 4 แผน รวมเวลา 6 ชั่วโมง โดยแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 8 แผน มีความเหมาะสมโดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 หมายถึง มีระดับคุณภาพความเหมาะสมมาก

3.2.2 แบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน ผลจากการประเมินคุณภาพความเหมาะสมของแบบประเมินทักษะการทำงานร่วมกันจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมเท่ากับ 4.51 ซึ่งมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.2.3 แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม ของนักเรียนตั้งแต่เริ่มเรียนจนสิ้นสุดการเรียนในแต่ละชั่วโมง ทั้งบันทึกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่อไป

3.2.4 แบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง การผลิตสินค้าและการบริการ แบบทดสอบที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง การผลิตสินค้าและการบริการ ซึ่งเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (IOC) คัดเลือกเอาข้อสอบที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.50 - 0.81 ซึ่งถือว่าใช้ได้

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง มีขั้นตอนดังนี้

3.3.1 ดำเนินการสอนกลุ่มเป้าหมายตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น พร้อมทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนเป็นกลุ่มตามแบบสังเกตที่สร้างขึ้นในระหว่างเรียนทุกครั้งการสอน

3.3.2 นักเรียนทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบ เรื่อง การผลิตสินค้าและการบริการ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการเก็บรวบรวมมาวิเคราะห์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

3.4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน โดยการนำเกณฑ์ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดตั้งไว้ คือ ร้อยละ 70 และมีจำนวนผู้เรียน ร้อยละ 70 ของผู้เรียนทั้งหมดมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ และนำมาสะท้อนผลการ ปฏิบัติการเพื่อปรับปรุง แก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการเรียนการสอน และเป็นแนวทางในการปฏิบัติการสอนต่อไป

3.4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) เป็นการแจกแจงข้อค้นพบที่สำคัญในเชิงอธิบายความที่ได้จากการบันทึกของแบบสังเกตพฤติกรรมจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้นำผลสะท้อนผลการปฏิบัติมาร่วมวิเคราะห์ และอภิปรายผล สรุปเป็นผลงานวิจัย โดยวงจรที่หนึ่งผู้วิจัยได้จัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการเรียนแบบร่วมเรียนร่วมรู้โดยจับกลุ่มให้ผู้เรียนออกเป็นกลุ่มละคน 4-5 คน โดยการลดความสามารถจากนั้นก็ทำกิจกรรมการสอนโดยสอดแทรกกิจกรรมที่เพิ่มการพัฒนาการทำงานร่วมกันภายในกลุ่ม ผู้เรียนแต่ละคนจะมีหน้าที่ของตนเองและทุกคนก็จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รับผิดชอบต่อหน้าที่จนสำเร็จการจัดกิจกรรมในวงจรที่ 1 และทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ซึ่งจากการทำแบบทดสอบได้มีผู้เรียนจำนวน 5 คน ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70% ผู้วิจัยจึงดำเนินการต่อในวงจรที่สองซึ่งผู้วิจัยได้เสริมกิจกรรมต่างๆลงไปภายในชั่วโมงเรียนและบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียน ปรับเปลี่ยนหน้าที่รับผิดชอบภายในกลุ่มจนครบทุกคนตลอดการจัดการเรียนการสอนและทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ในวงจรที่ 1 ได้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ในวงจรที่สองทุกคน

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์โดยใช้เทคนิคการเรียนแบบร่วมเรียนร่วมรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในรายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม คนผู้วิจัยจึงขอเสนอผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ โดยใช้เทคนิคการเรียนแบบร่วมเรียนร่วมรู้ โดยจากการใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ที่ผู้วิจัย สร้างขึ้น หลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการจัดการเรียนรู้ในวงจรการปฏิบัติที่ 1 ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบท้ายวงจร โดยใช้ แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ จำนวน 30 ข้อ เป็นแบบทดสอบปรนัย ได้ผลการทดสอบดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบแบบวัดผลสัมฤทธิ์ วงจรปฏิบัติการที่ 1

เลขที่	คะแนนเต็ม	คะแนนที่นักเรียนทำได้	คิดเป็นร้อยละ
1	30	16	53.33
2	30	21	70.00
3	30	15	50.00
4	30	21	70.00
5	30	17	56.66
6	30	16	53.33
7	30	24	80.00
8	30	15	50.00
9	30	21	70.00
10	30	24	80.00
11	30	21	70.00
12	30	22	73.33
13	30	21	70.00
14	30	24	80.00
15	30	24	80.00
16	30	21	70.00
17	30	23	76.66
18	30	21	70.00
19	30	24	80.00
20	30	21	70.00
21	30	21	70.00
22	30	24	80.00
23	30	21	70.00
24	30	21	70.00
25	30	24	80.00
26	30	23	76.66
27	30	23	76.66
คะแนนรวม	810	569	
คะแนนเฉลี่ย		21.07	
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		2.87	
คะแนนเฉลี่ยร้อยละ		70.24	
จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ 70 %		22	
ร้อยละของจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ 70 %		81.48	

*นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ 70 %

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการทดสอบท้ายวงจรที่ 1 เป็นการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ คะแนนเต็ม 30 คะแนน นักเรียนทำคะแนนได้สูงสุด 24 คะแนน คะแนนต่ำสุด 15 คะแนน รวมคะแนนทั้งหมด 569 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 21.07 คิดเป็นร้อยละ 70.24 มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือร้อยละ 70 จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 81.48 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด และมีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 5 คนของจำนวนนักเรียนทั้งหมด จากการเก็บรวบรวมข้อมูลสะท้อนผลการปฏิบัติโดยผู้วิจัยจากแบบสังเกตผลการปฏิบัติกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เมื่อสิ้นสุดวงจรการปฏิบัติที่ 1 ได้รวบรวมปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติวงจรที่ 1 และหาแนวทางแก้ไขและนำไปพัฒนาการปฏิบัติการวิจัยในวงจรที่ 2 รายละเอียดดังนี้

4.2 ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมผลการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ หลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการจัดการเรียนรู้ในวงจรการปฏิบัติที่ 2 แล้ว ได้ทำการทดสอบท้ายวงจร โดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยจำนวน 30 ข้อ เป็นแบบทดสอบที่วัดผลสัมฤทธิ์โดยให้นักเรียนทำความเข้าใจเนื้อหา และตอบคำถามที่กำหนดว่าต้องการทราบอะไร มีองค์ความรู้ในการหาคำตอบอย่างไร ได้ผลการทดสอบดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบวงจรที่ 2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

เลขที่	คะแนนเต็ม	คะแนนที่นักเรียนทำได้	คิดเป็นร้อยละ
7	30	24	80.00
3	30	21	70.00
5	30	22	73.33
6	30	25	80.00
8	30	27	80.00
คะแนนรวม	150	119	
คะแนนเฉลี่ย		23.80	
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		2.39	
คะแนนเฉลี่ยร้อยละ		79.33	
จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ 70 %		5	
ร้อยละของจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ 70 %		100	

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการทดสอบท้ายวงจรที่ 2 เป็นการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม คะแนนเต็ม 30 คะแนน นักเรียนทำคะแนนได้สูงสุด 27 คะแนน คะแนนต่ำสุด 21 คะแนน รวมคะแนนทั้งหมด 119 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 23.80 คิดเป็นร้อยละ 79.33 มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือร้อยละ 70 จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

ตารางที่ 3 วิเคราะห์สภาพปัญหาที่พบระหว่างการจัดกิจกรรมการสอนของวงจรปฏิบัติการที่ 1

ปัญหา	แนวทางแก้ไข
1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน การแจ้งจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบโดยให้นักเรียน ออกมาพูดหน้าชั้นเรียนเรื่องการให้บริการที่นักเรียนได้เคย พบเจอ นักเรียนวิ่งออกมาไม่เป็นระเบียบและส่งเสียงดัง	ครูต้องแนะนำชี้แจงเรื่องระเบียบวินัยและการอยู่ร่วมกัน ในสังคมให้นักเรียนเข้าใจ
2. ชื่นฝึกทักษะ	-
3. ชื่นสรุปและประเมินผล จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในวงจรนี้พบว่านักเรียนสรุป ได้ไม่ครอบคลุมเนื้อหา	ครูต้องคอยช่วยเหลือแนะนำ และสนทนาซักถาม เพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ครบถ้วนและชัดเจน ยิ่งขึ้น แล้วให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงสมุด
4. นักเรียนบางคนไม่มีระเบียบวินัยในการทำงานและขาด ความรับผิดชอบ	ครูควรให้คำแนะนำและตรวจสอบการทำงาน อย่างสม่ำเสมอ

4.3 การพัฒนาผลสัมฤทธิ์โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สรุปทั้งสองวงจร วงจรที่หนึ่งผู้วิจัยได้จัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือเรียนรู้
โดยจับกลุ่มให้ผู้เรียนออกเป็นกลุ่มละ 4-5 คน โดยการคละความสามารถจากนั้นก็ทำกิจกรรมการสอนโดยสอดแทรกกิจกรรม
ที่เพิ่มการพัฒนาการทำงานร่วมกันภายในกลุ่ม ผู้เรียนแต่ละคนจะมีหน้าที่ของตนเองและทุกคนก็จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
รับผิดชอบต่อหน้าที่ จนสำเร็จการจัดกิจกรรมในวงจรที่ 1 และทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ซึ่งจากการทำแบบทดสอบได้มี
ผู้เรียนจำนวน 5 คน ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70% ผู้วิจัยจึงดำเนินการต่อในวงจรที่สองซึ่งผู้วิจัยได้เสริมกิจกรรมต่าง ๆ
ลงไปภายในชั่วโมงเรียนและบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียน ปรับเปลี่ยนหน้าที่รับผิดชอบภายในกลุ่มจนครบทุกคนตลอดการ
จัดการเรียนการสอนและทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ในวงจรที่ 1 ได้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70
ในวงจรที่สองทุกคน

5. สรุปและอภิปรายผล

จากการพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกันโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5

5.1 ผลการประเมินการพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกันโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน เรื่อง การผลิตและการบริการ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน วงจรปฏิบัติการที่ 1 นักเรียนทำคะแนน
ได้สูงสุด 24 คะแนน คะแนนต่ำสุด 15 คะแนน รวมคะแนนทั้งหมด 569 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 21.07 คิดเป็นร้อยละ 70.24
มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือร้อยละ 70 จำนวน 22 คน ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งยังมีนักเรียนที่มีคะแนนต่ำกว่า
ร้อยละ 70 จำนวน 5 คน ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 วงจรปฏิบัติการที่ 2 นำผลคะแนนมาเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดความสามารถ
ระดับดี ร้อยละ 70 จัดอยู่ในช่วงคะแนน 21-28 ร้อยละ 61-80 มีนักเรียนทั้งหมด 5 คน ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ในวงจรที่ 2 พบว่า
นักเรียนทั้งหมด 5 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 คิดเป็นร้อยละ 100

การสรุปผลการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัย ดังนี้ หลังการพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกันโดยใช้เทคนิค
ร่วมมือเรียนรู้ตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการนักเรียน ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด
มีทักษะการทำงานร่วมกันตั้งแต่ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็มขึ้นไป

5.2 อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

5.2.1 จากการวัดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เทคนิคเรียนแบบร่วมมือเรียนรู้ พบว่านักเรียนร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด มีผลสัมฤทธิ์ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเรียนแบบร่วมมือเรียนรู้ สามารถช่วยให้นักเรียนมีทักษะการทำงานร่วมกันและผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้สืบเนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเรียนแบบร่วมมือเรียนรู้ มีขั้นตอน 3 ขั้นตอนที่ชัดเจน คือ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเข้าสู่บทเรียน ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการสอน ขั้นตอนที่ 3 สรุปและประเมินผล จะเป็นการทำงานโดยกระบวนกรกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกันและได้พัฒนาทักษะการทำงานร่วมกันจนส่งผลไปให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในระดับที่ดี

วงจรที่ 1 ผลจากการประเมินทักษะการทำงานร่วมกัน โดยใช้แบบทดสอบท้ายวงจรแบบปรนัยพบว่าจากผลทดสอบย่อยวงจรที่ 1 รวมคะแนนเต็ม 30 คะแนน นักเรียนทำคะแนนได้สูงสุด 24 คะแนน คะแนนต่ำสุด 15 คะแนน รวมคะแนนทั้งหมด 569 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 21.07 คิดเป็นร้อยละ 70.24 มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือร้อยละ 70 จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งยังมีนักเรียนที่มีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 70 ซึ่งนักเรียนอาจยังไม่คุ้นชินกับขั้นตอน กระบวนการสอนเท่าที่สอน จากที่สังเกตและวางแผนปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้จากวงจรที่ 1 ผลการทดสอบท้ายวงจรพบว่า มีนักเรียนทั้งหมด 5 คน มีคะแนนจากการทำแบบทดสอบท้ายวงจร คิดเป็นร้อยละ 23.08 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นการปฏิบัติการในวงจรที่ 2 จึงผ่านการประเมินการวัดทักษะการทำงานร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารยา ปันจะมาวัด (2556, น. 46) ที่ได้วิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการทำงานเป็นทีม โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือตามรูปแบบ LT (Learning Together) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง ในรายวิชาการงานงานอาชีพและเทคโนโลยีและสอดคล้องผลการวิจัยของ ปราณี รัตนชูศรี (2556, น. 75) เสริมสร้างทักษะการทำงานเป็นทีม โดยวิธีการสอนแบบการปฏิบัติงานกลุ่ม จากงานวิจัยเรื่องเสริมสร้างทักษะการทำงานเป็นทีม โดยวิธีการสอนแบบการปฏิบัติงานกลุ่ม จะเห็นได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่ชอบการทำงานเป็นกลุ่ม เพราะได้ระดมความคิดที่หลากหลาย สามารถแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็ว และช่วยกันจัดหาอุปกรณ์มาช่วยกันทำงาน และนักเรียนที่ไม่ชอบการทำงานเป็นกลุ่ม เพราะเพื่อน ๆ ไม่ให้ความร่วมมือในการทำงาน เกียจคร้านเห็นแก่ตัว และนักเรียนบางคนชอบที่จะทำงานรายบุคคลมากกว่า ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรให้ความรู้และความเข้าใจกับนักเรียนให้เห็นความสำคัญของการทำงานกลุ่ม เพราะการทำงานเป็นกลุ่มจะทำให้งานประสบความสำเร็จได้ดีมากกว่าการทำงานรายบุคคลและทำให้งานเสร็จได้เร็วกว่าการทำงานคนเดียว และผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Suciarthasih and Tanumihardja (2018) ได้ศึกษาวิธีการเรียนรู้ร่วมกัน (LT) แนวทางการเรียนรู้แบบร่วมมือในการทำอุปกรณ์ต่างๆ รวมถึงการใช้งาน การผลิตผ้าคาดศีรษะแบบปะติด การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนนี้ใช้แบบจำลองการวิจัยเชิงปฏิบัติการซึ่งประกอบด้วย 4 รอบ การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้เครื่องมือของใบประเมินผลการปฏิบัติงานกลุ่ม การสังเกต และเอกสารประกอบ เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่าวิธีการเรียนรู้ร่วมกัน (LT) ของวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมสามารถทำให้ประสิทธิภาพการทำเครื่องประดับคาดศีรษะการเย็บปะติดเป็นไปอย่างสมบูรณ์ ปริมาณการผลิตอุปกรณ์เสริมในวงจร ผลิตได้ 9 ชิ้น และผ่านเกณฑ์ความสำเร็จ ในรอบที่ 2 เพิ่มขึ้นเป็น 12 หรือ 33.33% และผลลัพธ์อยู่เหนือเกณฑ์ อีกทั้งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Hobri, Dafik and Hossain (2018) ซึ่งศึกษาผลของรูปแบบการเรียนรู้ร่วมกันของกลุ่มการเรียนรู้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนและทัศนคติต่อคณิตศาสตร์และระบุนการรับรู้ของครูต่อการดำเนินการเรียนรู้ร่วมกันในห้องเรียนคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาใน Natore ประเทศบังกลาเทศ ข้อมูลถูกเก็บรวบรวมโดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน

ทัศนคติต่อคณิตศาสตร์แบบสอบถามและสัมภาษณ์ครู การทดสอบ t ตัวอย่างอิสระถูกใช้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ในขณะที่ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

6.1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษา ครูจะต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงออกอย่างเต็มศักยภาพ โดยการใช้แรงเสริมต่าง ๆ ได้แก่ การเล่นเกม การให้รางวัล

6.1.2 การออกแบบกลุ่มที่นักเรียนคล่องความสามารถ ครูผู้สอนควรให้นักเรียนเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ภายในกลุ่มเมื่อเปลี่ยนเนื้อหาบทเรียน หรือเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ทุก ๆ หน้าที่ที่มีในกลุ่มและลดปัญหาความเบื่อหน่ายในหน้าที่ซ้ำ ๆ เดิม

6.1.3 ครูผู้สอนควรนำรูปแบบการจัดกิจกรรมแบบร่วมมือรูปแบบร่วมเรียนรู้ (Learning Together: LT) ไปใช้กับบทเรียนหรือระดับอื่น เพื่อเป็นการฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะการทำงานร่วมกัน และปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยเลือกเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสม

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาระยะเวลาในการพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้เกิดทักษะศตวรรษที่ 21 ในแต่ละด้าน

7. กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาประเมินคุณภาพเครื่องมือวิจัย และขอขอบคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่ได้มอบทุนวิจัยสนับสนุนในครั้งนี้

8. รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

ปราณี รัตนชูศรี. (2556). เสริมสร้างทักษะการทำงานเป็นทีม โดยวิธีการสอนแบบการปฏิบัติงานกลุ่มนักเรียนระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 สาขาวิชาการตลาด. สืบค้นจาก http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:il2OuGrs2p8J:www.hu.ac.th/conference/conference2013/Proceedings2013/pdf/Book3/Poster2/367_521-528.pdf&cd=1&hl=th&ct=clnk&gl=th

ไสว พิกขาว. (2542). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: เอมพันธ์.

อารยา ปันจะมาวัด. (2556). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการทำงานเป็นทีมโดยใช้การจัด

การเรียนรู้แบบร่วมมือตามรูปแบบ LT (Learning Together) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดอนเมือง ทหารอากาศบำรุง ในรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (รายงานการวิจัย). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

อัยยา เม็ดไธสง และเพชรรัตน์ จงนิมิตสถาพร. (2557). การพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือเรียนรู้ (Learning Together Technique) รายวิชา ส16101 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำรงชีวิตในสังคม โรงเรียนวังยางวิทยาคาร จังหวัดกาฬสินธุ์. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 37(2), 164-171.

ภาษาอังกฤษ

- Hobri, Dafik, & Hossain, A. (2018). The Implementation of Learning Together in Improving Students. Mathematical Performance. *International Journal of Instruction*, 11(2), 483-496.
<https://doi.org/10.12973/iji.2018.11233a>
- Suciarthasih, N. N. F., & Tanumihardja, E. (2018). *Learning Together Methods of Cooperative Learning Approach in Making Accessories for Intellectual Disability*. Retrieved from <https://www.atlantispress.com/proceedings/icsie-18/55917566>